Warszawa, 14.03.2024 r.

Informacja prasowa

Dlaczego Polska zamiata pod dywan problem Choroby Alzheimera i innych demencji

Polski Plan Alzheimerowski do opracowania

Podczas 70. Światowego Zgromadzenia Zdrowia (WHA 70) w Genewie 29 maja 2017 r. 194 kraje, w tym Polska, zobowiązały się do realizacji Globalnego Planu Działania w zakresie zdrowia publicznego w odpowiedzi na demencję na lata 2017-2025. W przyszłym roku mija termin opracowania krajowych planów dotyczących demencji, które powinny stanowić kompleksową odpowiedź na wyzwania zdrowotne, społeczne i związane z opieką środowiskową, wynikające z gwałtownego wzrostu zachorowań na chorobę Alzheimera i inne choroby otępienne. W kwietniu tego roku Polacy dołączą do międzynarodowych ekspertów, organizacji alzheimerowskich, lekarzy i opiekunów, aby dyskutować o tym, jak najskuteczniej wdrażać plany działania w zakresie demencji oraz o najnowszych trendach w diagnostyce i leczeniu. Konferencja organizowana jest przez Alzheimer's Disease International (ADI) oraz Polskie Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimera. Dla delegatów z Polski rejestrujących się do udziału w konferencji przygotowano specjalną zniżkę.

Zgodnie z wytycznymi WHO, które zostały opracowane w porozumieniu z organizacjami takimi jak Alzheimer's Disease International, krajowe plany powinny obejmować działania związane z wczesnym diagnozowaniem chorób otępiennych, leczeniem, opieką i wsparciem społecznym dla opiekunów osób cierpiących na te choroby, badaniami dotyczącymi demencji i innowacjami, systemami rejestracji pacjentów oraz edukacją publiczną na temat tych chorób. Plan uznaje, że otępienie nie jest normalną częścią starzenia się i że rządy powinny działać już teraz.

Polska znajduje się na niechlubnej liście krajów, które nie rozpoczęły systematycznych prac nad opracowaniem rozwiązań, nie mówiąc już o ich pilotażu, mimo że Polski Plan Alzheimerowski został stworzony w 2011 roku przez naukowców i przedstawicieli ogólnopolskiego porozumienia organizacji alzheimerowskich. Niestety nie został on jeszcze wdrożony. W 2019 roku choroba Alzheimera i inne choroby otępienne były 7. główną przyczyną zgonów. Jest to istotna przyczyna niepełnosprawności i zależności wśród osób starszych na całym świecie i oczekuje się, że liczba ta wzrośnie wraz ze starzeniem się populacji.

Obecnie około 8,7 miliona osób w Europie i około 55 milionów[1] na całym świecie żyje z otępieniem, a każdego roku pojawia się 4,5 miliona nowych przypadków. Szacuje się, że

[1] Global status report on the public health response to dementia (who.int)

choroba Alzheimera jest przyczyną 65-70 procent wszystkich przypadków otępienia. Jednak do 2050 r. liczba osób z otępieniem może osiągnąć nawet 139 milionów. Ta cicha epidemia, jak zaczyna się nazywać otępienie i chorobę Alzheimera, zaczyna osiągać alarmujące rozmiary. W Polsce demencja spowodowana chorobą Alzheimera może dotknąć ponad 1,2 miliona osób do 2050 roku.

- *WHO zaleca tworzenie narodowych "*planów działania w zakresie otępienia*". Jesteśmy jednym z nielicznych krajów w Europie bez takiego programu. Polski Plan Alzheimerowski byłby niewątpliwie bardzo pomocny w organizacji opieki i wsparcia dla rodzin i pacjentów. W krajach, które mają takie programy, podejmuje się cały szereg konkretnych działań, takich jak podnoszenie świadomości społecznej, ograniczanie czynników ryzyka, wczesne diagnozowanie i rozpoczynanie leczenia, wspieranie chorych i opiekunów po diagnozie, przeciwdziałanie ich izolacji oraz rozwijanie zindywidualizowanych usług opiekuńczych* - **podsumowuje prof. Tomasz Gabryelewicz, prezes Polskiego Stowarzyszenia Alzheimerowskiego i członek komitetu organizacyjnego Międzynarodowej Konferencji Choroby Alzheimera** - *Choroba Alzheimera jest diagnozowana jedynie u około 25% osób, dlatego kluczem do zarządzania chorobą jest właściwe zdefiniowanie ścieżki pacjenta w systemie, stworzenie sieci specjalistycznych jednostek służby zdrowia umożliwiających wczesną i rzetelną diagnozę, dostęp do wiarygodnych danych z rejestrów medycznych oraz kampanie edukacyjne przeciwdziałające stygmatyzacji pacjentów. Istotne jest również przyjęcie założeń i opracowanie programu terapeutycznego dla chorych, który pozwoli na kompleksowe, wielospecjalistyczne leczenie pacjentów w oddziałach dzennych, poradniach i w domu, w tym w okresie końcowym (opieka paliatywna)* - dodaje **Prof. Gabryelewicz.**

Do 2023 r. odsetek osób powyżej 65. roku życia w polskiej populacji wyniesie prawie 20%. Ryzyko zachorowania na chorobę Alzheimera po 65. roku życia praktycznie podwaja się z każdymi kolejnymi pięcioma latami. Oznacza to, że 3% osób w wieku 65-69 lat, 6% osób w wieku 70-74 lat i prawie połowa osób w wieku 85 lat i starszych zachoruje na chorobę Alzheimera. Ważne jest, aby zajęcie się problemem demencji stało się priorytetem zdrowia publicznego w Polsce.

- *Podstawowym warunkiem nowoczesnej opieki medycznej nad osobami z demencją jest wczesna diagnoza. Niestety, nie jest to możliwe z wielu powodów. Nie opracowano standardów wczesnej diagnostyki. Lekarze pierwszego kontaktu nie przeprowadzają wywiadów diagnozujących stan poznawczy pacjentów. Sami pacjenci, którzy nie mieli przypadków choroby w swoim otoczeniu, nie proszą o takie badania. Niektóre sygnały pacjentów są bagatelizowane przez lekarzy POZ, którzy uzasadniają je wiekiem pacjenta. Brakuje też szkoleń i systemowego wsparcia dla opiekunów* - **mówi Zbigniew Tomczak, prezes Polskiego Stowarzyszenia Opieki nad Osobami z Chorobą Alzheimera, współorganizator Międzynarodowej Konferencji Choroby Alzheimera.** Jego zdaniem - *opieka medyczna i wsparcie społeczne powinny tworzyć zintegrowany system, zgodnie z założeniami Polskiego Planu Alzheimerowskiego.*-

Co dwa lata ADI organizuje międzynarodową konferencję, która przyciąga ponad 1000 delegatów z całego świata. Konferencja ADI 2024 odbędzie się w Hotelu Metropolo Kraków w dniach 24-26 kwietnia br. Aby uzyskać więcej informacji na temat uczestnictwa, kliknij poniższy link Registration | Alzheimer's Disease International 36th Global Conference (adiconference.org)

*****

Informacje o Alzheimer's Disease International (ADI)
ADI to międzynarodowa federacja 105 stowarzyszeń i federacji Alzheimera na całym świecie, współpracująca ze Światową Organizacją Zdrowia. ADI działa lokalnie, wspierając krajowe stowarzyszenia Alzheimera w promowaniu i oferowaniu opieki i wsparcia dla osób z demencją i ich partnerów w opiece, jednocześnie pracując globalnie, aby skupić uwagę na demencji i prowadzić kampanię na rzecz zmiany polityki zdrowotnej. Więcej informacji można znaleźć na stronie www.alzint.org

Polskie Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimera zostało założone w 1992 roku i jest członkiem ADI od 1995 roku. Misją stowarzyszenia jest organizowanie kompleksowego wsparcia dla osób żyjących z demencją i ich opiekunów. Jest to możliwe dzięki różnorodnym usługom, w tym grupom wsparcia dla pacjentów i opiekunów, doradztwu i wsparciu psychologicznemu oraz szkoleniom w zakresie opieki nad osobami z demencją. Stowarzyszenie koncentruje się również na podnoszeniu świadomości poprzez seminaria edukacyjne i wydarzenia, a także dystrybucję materiałów i pracę popierające zmiany w polityce zdrowotnej. Więcej informacji można znaleźć na stronie Polskie Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimera (alzheimer-waw.pl)